
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2003/2004

Februari/Mac 2004

HIS 213 – Sumber Dan Prinsip Perundangan Islam

Masa : 3 jam

Sila pastikan kertas soalan ini mengandungi **TIGA** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Setiap soalan membawa nilai markah yang sama. Jawab **EMPAT** soalan sahaja.

1. Jelaskan perbezaan maksud serta huraikan secara terperinci istilah-istilah berikut:

[a] Hukum **wajib 'ainy** (واجب عيني) dan hukum **wajib mubham** (واجب مبهم).

[33 markah]

[b] **Mani'** (مانع) dan **I'adah** (إعادة) .

[33 markah]

[c] Qiyas pada makna asal (قياس في معنى الأصل) dan qiyas 'illah (قياس علة).

[34 markah]

2. Huraikan secara terperinci maksud pernyataan di bawah:

[a] **Bara-ah asliyyah** (براءة أصلية) .

[33 markah]

[b] **Istishab hal al-ijma'** (استصحاب حال الإجماع) .

[33 markah]

...2/-

- [c] Elakan daripada yang meragukan kepada yang tidak meragukan (دع ما يريبك إلى ما لا يريبك).
- [34 markah]
3. Jelaskan dalil atau hujahan sumber-sumber hukum syari 'at berikut:
- [a] *Al-Istishab* (الإستصحاب). [33 markah]
- [b] *Al-Qiyas* (القياس). [33 markah]
- [c] *Al-Sunnah* (السنة). [34 markah]
4. Huraikan pandangan para 'ulama' usul fiqh tentang sumber-sumber berikut: .
- [a] *Ijma ' lafzi* (إجماع لفظي). [34 markah]
- [b] *Al-'Urf* (العرف). [33 markah]
- [c] *Sunnah taqririyyah* (سنة تقريرية). [33 markah]
5. Jelaskan perbezaan di antara istilah-istilah berikut:
- [a] *Masaleh mursalah* (مصالح مرسلّة) dan *Istihsan* (إستحسان). [34 markah]
- [b] *Rukhsah* (رخصة) dan *'azimah* (عزيمة). [33 markah]
- [c] Pemansuhan ayat serta hukum dan pemansuhan hukum sahaja. [33 markah]
6. Bincangkan secara kritis kedudukan sumber-sumber hukum syara' berikut:
- [a] *Al-Ijtihad* (الإجتihad) dan syarat-syarat seseorang mujtahid. [34 markah]

[b] **Qiyas dalalah** (قياس دلالة).

[33 markah]

[c] Syari'at umat terdahulu (شرع من قبلنا).

[33 markah]